

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

A7-0073/2014

31.1.2014

JELENTÉS

a nők és a férfiak közötti egyenlőségről az Európai Unióban – 2012
(2013/2156(INI))

Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság

Előadó: Inês Cristina Zuber

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	26
A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE.....	28

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a nők és a férfiak közötti egyenlőségről az Európai Unióban – 2012 (2013/2156(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkére és 3. cikke (3) bekezdésének második albekezdésére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 23. cikkére,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre (EJEE),
- tekintettel a nőkkel szembeni megkülönböztetés minden formájának felszámolásáról szóló 1979. december 18-i ENSZ-egyezményre (CEDAW),
- tekintettel az ENSZ 1949. évi, az emberkereskedelem, illetve mások prostitúciója kizsákmányolásának megszüntetéséről szóló egyezményére,
- tekintettel az ENSZ negyedik Nőügyi Világkonferenciáján 1995. szeptember 15-én elfogadott pekingi nyilatkozatra és cselekvési platformra, továbbá az ENSZ ezt követő Peking+5 (2000), Peking+10 (2005) és Peking+15 (2010) különleges ülésein elfogadott záródokumentumokra,
- tekintettel a polgári ügyekben hozott védelmi intézkedések kölcsönös elismeréséről szóló 2013. június 12-i 606/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹,
- tekintettel a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló 2012. október 25-i 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre²,
- tekintettel az európai védelmi határozatról szóló 2011. december 13-i 2011/99/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre³,
- tekintettel az emberkereskedelem megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló 2011. április 5-i 2011/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁴,
- tekintettel az Európa Tanácsnak a nőkkel szembeni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és az ellene való küzdelemről szóló egyezményére (Isztambuli Egyezmény),

¹ HL L 181., 2013.6.29., 4. o.

² HL L 315., 2012.11.14., 57. o.

³ HL L 338., 2011.12.21., 2. o.

⁴ HL L 101., 2011.4.15., 1. o.

- tekintettel az Európai Tanács által 2011 márciusában elfogadott, a nemek közötti egyenlőségről szóló európai paktumra (2011–2020)¹,
- tekintettel „A nők és a férfiak közötti egyenlőség iránti fokozott elkötelezettség – A nők chartája” című 2010. március 5-i bizottsági közleményre (COM(2010)0078),
- tekintettel „A nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó stratégia 2010–2015” című 2010. szeptember 21-i bizottsági közleményre (COM(2010)0491),
- tekintettel az „Európa 2020: Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című bizottsági közleményre (COM(2010)2020),
- tekintettel a Bizottság szolgálatainak „A nők és a férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó, 2010–2015 közötti időszakra érvényes stratégia időközi felülvizsgálata” című 2013. szeptember 16-i munkadokumentumára (SWD(2013)0339),
- tekintettel a Bizottság szolgálatainak „A nők és férfiak közötti egyenlőség terén elért haladás – 2012. évi jelentés” című 2013. május 8-i munkadokumentumára (SWD(2013)0171),
- tekintettel a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) által készített, „A Pekingi Cselekvési Platform uniós tagállamok általi végrehajtásának áttekintése – A nők elleni erőszak: áldozatsegítés (2012)” című jelentésre,
- tekintettel a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód különböző szempontjaira vonatkozóan 1975 óta érvényben lévő különböző irányelvekre (2010/41/EU, 2010/18/EU, 2006/54/EU, 2004/113/EK, 92/85/EGK, 86/613/EGK és 79/7/EGK irányelvek),
- tekintettel a férfi és női munkavállalók egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazása elvének alkalmazásáról szóló 2013. szeptember 12-i állásfoglalására²,
- tekintettel a gazdasági válság nemek közötti egyenlőségre és a nők jogaira gyakorolt hatásáról szóló 2013. március 12-i állásfoglalására³,
- tekintettel „A nők oktatási és foglalkozási mobilitásáról az Európai Unióban” című 2013. június 11-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel „A nemi sztereotípiák felszámolásáról az EU-ban” című 2013. március 12-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel az ENSZ Nők Helyzetével Foglalkozó Bizottságának a nőkkel és lányokkal szembeni erőszak minden formájának kiküszöbölésének és megelőzésének a témájával foglalkozó 57. üléséről szóló 2013. február 6-i állásfoglalására⁶,

¹ A Tanács 2011. március 7-i következtetéseinek melléklete.

² Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0375.

³ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0073.

⁴ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0247.

⁵ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0074.

⁶ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0045.

- tekintettel „A nők munkakörülményeiről a szolgáltatási ágazatban” című 2012. szeptember 11-i állásfoglalására¹,
- tekintettel a férfi és női munkavállalók egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazása elvének alkalmazásáról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó 2012. május 24-i állásfoglalására²,
- tekintettel „A nők és a férfiak közötti egyenlőségről az Európai Unióban – 2009” című 2010. február 10-i³, „A nők és a férfiak közötti egyenlőségről az Európai Unióban – 2010” című 2011. február 8-i⁴ és „A nők és a férfiak közötti egyenlőségről az Európai Unióban – 2011” című 2012. március 13-i⁵ állásfoglalásaira,
- tekintettel a nőkről és a vállalkozásvezetésről szóló 2001. július 6-i állásfoglalására⁶,
- tekintettel a nők elleni erőszakkal szembeni fellépést célzó, új uniós politikai keret prioritásairól és áttekintéséről szóló 2011. április 5-i állásfoglalására⁷,
- tekintettel „A nőket sújtó szegénység megjelenési formáiról az Európai Unióban” című 2011. március 8-i állásfoglalására⁸,
- tekintettel a gazdasági hanyatlás és pénzügyi válság nemi szempontjairól szóló 2010. június 17-i állásfoglalására⁹,
- tekintettel a nemek közötti megkülönböztetésmentességről és a nemzedékek közötti szolidaritásról szóló 2009. február 3-i állásfoglalására¹⁰,
- tekintettel „A nők és a szegénység az Európai Unióban” című 2005. október 13-i állásfoglalására¹¹,
- tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
- tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére (A7-0073/2014),

A. mivel a nők és férfiak közötti egyenlőség az Európai Unióról szóló szerződésben és az Európai Unió Alapjogi Chartájában is lefektetett alapvető jog; mivel az Európai Unió e területtel kapcsolatos céljai a nők és a férfiak közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosítására, továbbá a nemi alapú megkülönböztetés elleni küzdelemre irányulnak; mivel annak ellenére, hogy az Unió minden tevékenységét illetően elkötelezte magát a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése mellett, továbbra is sok az

¹ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0322.

² Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0225.

³ HL C 341. E, 2010.12.16., 35. o.

⁴ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0085.

⁵ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0069.

⁶ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0330.

⁷ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0127.

⁸ HL C 199. E, 2012.7.7., 77. o.

⁹ HL C 236. E, 2011.8.12, 79. o.

¹⁰ HL C 67. E, 2010.3.18., 31. o.

¹¹ HL C 233. E, 2006.9.28., 130. o.

egyenlőtlenség a nők és a férfiak között;

- B. mivel az e területen elért előrelépés ellenére mégis továbbra is sok az egyenlőtlenség a férfiak és a nők között, legyen szó akár a nők jogairól mint emberi jogokról, a karrier- és álláslehetőségekről és a bérezési feltételekről, az oktatáshoz és az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésről, a gazdaságban és a döntéshozatali folyamatokban való részvételről, vagy a politikai képviseletről;
- C. mivel a gazdasági válság következtében számos európai uniós polgárnak csökkent az életszínvonala; mivel 2012 utolsó negyedében a nők munkanélküliségi rátája az EU-27 tekintetében 10,8%-os volt¹ ; mivel az inkluzív növekedés további stratégiai beruházásokat és strukturális reformokat követel, továbbá a fenntartható és hosszú távú növekedés biztosítása érdekében szükséges növelni a nők munkaerő-piaci részvételét;
- D. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. cikke kimondja, hogy tilos minden megkülönböztetés, így különösen a nemi, faji, bőrszín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai jellemzők, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés;
- E. mivel a férfiak és a nőkkel szembeni egyenlő bánásmód témakörében 1975 óta elfogadott irányelvek jelentős mértékben hozzájárultak a férfiak és a nők közötti egyenlőség tényleges előmozdításához; mivel sajnálatos módon egyes régebbi tagállamok vagy nem alkalmazzák még megfelelően ezeket az irányelveket, vagy nem ellenőrzik kellőképpen a bevezetett végrehajtási jogszabályokat; mivel az új kelet-európai tagállamok különböző okokból még nem hajtották végre teljes körűen a közösségi vívmányok e fontos részét;
- F. mivel annak ellenére, hogy néhány tagállam ténylegesen hozott intézkedéseket – olykor jogszabályi intézkedéseket – annak érdekében, hogy a férfiak és nők egyenlősége terén előmozdítsák a változásokat, az előrelépések továbbra is túl lassúak és elégtelenek;
- G. mivel a fiatalok munkanélküliségi rátái példátlan szinteket – átlagosan 23,1%-ot – értek el mindenütt az Unióban; mivel a tartós munkanélküliség a legtöbb tagállamban nőtt, és az Unió egészében minden idők legmagasabb szintjét érte el;
- H. mivel a nők és férfiak közötti munkaerő-piaci szegmentáció szempontjából számos különbség mutatkozik a tagállamok országai között; mivel azokban az országokban a legnagyobb mértékű a munkaerő-piaci szegmentáció, ahol a nők többet dolgoznak;
- I. mivel a nettó munkahelymegszűnéssel párhuzamosan az állások bizonytalanabbá váltak – nőtt a rosszul fizetett, rövid távú szerződésekkel járó és a részmunkaidős foglalkoztatás;
- J. mivel az Unióban 2007 óta nő a szegénység, a háztartások jövedelme csökken, és az uniós népesség 24,2%-át fenyegeti a szegénység vagy a kirekesztettség, és mivel az EU-27 tekintetében a nők 26%-át, míg a férfiak 23,9%-át fenyegette a szegénység²; mivel ez különösen érinti a gyermekeket, akikről a legtöbb esetben nők gondoskodnak, és a nők körében nagyobb az elszegényedés veszélye, mint a férfiaknál; mivel az önfoglalkoztató

¹ SWD(2013) 0171.

² Forrás: Eurostat.

nők, az inaktív vagy munkanélküli nők, az idős vagy fogyatékossgal élő nők, az etnikai kisebbségekhez tartozó nők, a bevándorló nők és az alacsonyan képzett vagy képzetlen nők, valamint az egyszülős családot fenntartó nők csoportja különösen ki van téve a szegénység kockázatának; mivel az EU-ban átlagosan 10 háztartásból 3 egyszemélyes háztartás, amelyek többségében – elsősorban időskorú – nők élnek egyedül, ez az arány pedig növekvő tendenciát mutat; mivel az egyszemélyes vagy egy jövedelemből élő háztartások a tagállamok többségében – abszolút és relatív értelemben is – kedvezőtlen elbánásban részesülnek, ami az adózást, a szociális biztonságot, a lakhatást, az egészségügyi ellátást, a biztosítást és a nyugdíjakat illeti;

- K. mivel az Európai Unió jelenleg az 1930-as évek nagy gazdasági válsága óta az eddigi legsúlyosabb gazdasági és pénzügyi válsággal néz szembe; mivel e válság következtében az összes tagállamban – különösen pedig a déli tagállamokban – jelentősen emelkedett a munkanélküliség aránya; mivel a tagállamok által bevezetett költségvetési konszolidációs politikák – amelyek gyakorta személyzeti leépítéssel és bérfelfagyasztással járnak – leginkább a női munkavállalók által dominált közszférát érintik; mivel e politikák egyike sem veszi kellőképpen tekintetbe a nemekkel kapcsolatos szempontokat;
- L. mivel a költségvetési konszolidációnak összeegyeztethetőnek kell lennie az Európa 2020 stratégia foglalkoztatási és szociális dimenziójával, különösen a nemek közötti egyenlőséggel és a megkülönböztetésmentességgel összefüggő kérdésekben;
- M. mivel a nemek közötti egyenlőség kulcsfontosságú gazdasági eszköz az igazságos és inkluzív gazdasági növekedés előmozdítása szempontjából; mivel a szakmai egyenlőtlenségek csökkentése nem csak az egyenlőség szempontjából tekinthető célnak, hanem a munkaerőpiac hatékonysága és rugalmassága szempontjából is;
- N. mivel 2012-ben az Eurostat szerint Európában a 20-64 év közötti nők általános foglalkoztatási rátája 62,4%, míg a férfiaké 74,6% volt;
- O. mivel a foglalkoztatási ráta fontos mutató a férfiak és nők közötti egyenlőtlenség mérésére; mivel a foglalkoztatás minősége és feltételei ugyanilyen fontos paraméterek az egyenlőtlenség mérésére;
- P. mivel a nők foglalkoztatási rátája alulbecsült, tekintettel arra, hogy sok nő – különösen azok, akik vidéki térségekben vagy távoli régiókban élnek – nincs munkanélküliként regisztrálva; mivel ez a helyzet egyenlőtlenségeket idéz elő a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés szempontjából (juttatások, nyugdíjak, szülési szabadság, betegszabadság, a szociális biztonsághoz való hozzáférés stb.);
- Q. mivel a férfiakhoz képest a nők gyakrabban dolgoznak részidős, határozott idejű vagy ideiglenes munkaszerződés alapján; mivel 2012-ben a részmunkaidős munkavégzés a nők összfoglalkoztatottságának majdnem egyharmadát tette ki (32,1%, míg a férfiaknál 8,4%); mivel a nem önként választott részmunkaidős foglalkoztatás részaránya a nők teljes részmunkaidős foglalkoztatásán belül 24%-ra nőtt 2012-ben (a 2007-es 20%-hoz képest)¹; mivel a bizonytalan foglalkoztatás különösen a nőket érinti, és magas az aránya a nem önként vállalt részidős, határozott idejű vagy ideiglenes munkaszerződéssel foglalkoztatott nőknek; mivel az ilyen szerződések kevesebb védelmet biztosítanak az elbocsátás vagy a

¹ Forrás: Európai Bizottság, Jelentés a nők és férfiak közötti egyenlőség terén 2011-ben elért haladásról (SWD(2013)0171)

szerződés megszüntetésének más formái ellen; mivel az ilyen szerződések többek között a szakmai előmeneteli lehetőségeik, a képzési lehetőségeik vagy a nyugdíjjogosultságuk szempontjából is hátrányos helyzetbe hozzák a nőket; mivel azonban bizonyos helyzetekben az ilyen szerződések lehetőséget biztosítanak azon férfiak és nők segítésére, akik a munka és a magánélet összeegyeztetése mellett döntenek; mivel ennek következtében a nők alacsonyabb béreket kapnak, jobban ki vannak szolgáltatva az alacsonyabb szintű szociális védelem kockázatának, és nehezebben tudnak pénzügyileg függetlenné válni; mivel a be nem jelentett munkavállalók jelentős részét nők teszik ki;

- R. mivel az Európai Bizottságnak fokozottabban biztosítania kellene az ezzel a témával kapcsolatos irányelvek alkalmazását, többek között azon szociális partnerek esetében is, akik a kollektív megállapodásokról tárgyalnak, és akik túl gyakran nincsenek tisztában a bérek, a munkához jutás, a szakmai előmenetel és a szociális biztonság tekintetében a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmódra vonatkozó közösségi követelményekkel;
- S. mivel a jelenlegi válság elsősorban a fiatalokat sújtja, s a 25 év alatti fiatalok munkanélküliségi rátája 2012 szeptemberében elérte a 22%-ot¹; mivel e fiatalok közül a lányok kevesebben vesznek részt az iskolából a munkába való átmenetet megkönnyítő tanulási folyamatokban; mivel a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok (NEET-fiatalok) átlagos aránya a déli és a perifériás területeken 22,4 % volt, míg az északi és a központi területeken 11,4 %; mivel a fiatal nők a leggyakrabban részmunkaidős ideiglenes állásokkal kezdik a szakmai pályafutásukat, ami csökkenti a jövedelemszerző munkavégzés időtartamát; mivel a nők és férfiak közötti bérszakadék a nyugdíjak mértékére is kihat, minek következtében a nőknél nagyobb az elszegényedés kockázata, mint a férfiaknál;
- T. mivel a válság súlyos hatással van a kiszolgáltatott csoportokra és a nőkre, akiket munkahelyük elvesztése, a bérek, a nyugdíjak és a járulékok csökkentése vagy a foglalkoztatás biztonságának elveszése közvetlenül, míg a közszolgáltatások és a szociális segélyezés területén végrehajtott költségvetési megszorítások közvetve is érintenek;
- U. mivel a nők és férfiak közötti egyenlőség előmozdításának és megteremtésének elengedhetetlen előfeltétele a családi és háztartási feladatkörök férfiak és nők közötti megosztása, különösen a szülői és apasági szabadság kihasználása révén;
- V. mivel azonos munka és azonos képességek mellett a nők jövedelme még mindig alacsonyabb, mint a férfiaké; mivel a bérek közötti egyenlőtlenség az EU-ban átlagban közel 16,2%, és jelentős ingadozások mutatkoznak a tagállamok között, amelyek 10%-tól kezdve a több mint 20%-ot is elérhetik egyes tagállamokban; mivel a nők alacsonyabb bérezése szükségszerűen alacsonyabb nyugdíjjárulék-befizetéshez, és ebből kifolyólag alacsonyabb nyugdíjakhoz vezet; mivel továbbra is a nemek közötti bérszakadék és ebből adódóan a nemek közötti nyugdíjkülönbség az egyik fő oka annak, hogy a nők későbbi életszakaszukban a szegénységi küszöb alatt élnek;
- W. mivel 2012-ben a munkanélküliségi ráta átlaga az euróövezet déli térségében és perifériáján elérte a 17,3%-ot, míg az északi és középső részén ez az arány 7,1% volt²;

¹ Forrás: Eurostat 155/2012., 2012. október 31.

² Uniós foglalkoztatási és társadalmi helyzet; Negyedéves jelentés, IP/13/879., 2013.10.2.

- X. mivel a munkába lépő nők vezető szerepet játszanak a gazdaságélénkítésben; mivel munkájuknak köszönhetően emelkedik a családok bevétele, ami a fogyasztás, a társadalombiztosítási járulékok és az adóbevételek növekedéséhez, ezek pedig a gazdaság fellendüléséhez vezetnek; mivel a férfiak és nők közötti egyenlőség kedvezően befolyásolja a gazdasági növekedést és az életkörülmények javulását;
- Y. mivel a szegénység kockázatának növekedése szorosan és közvetlenül összefügg az állam olyan fontos társadalmi funkcióinak felszámolásával, mint például az állami társadalombiztosítási rendszereknek a közelmúltban több tagállamban megfigyelhető lerombolása, a jelentősebb szociális juttatások – így a családi támogatás, a munkanélküli segély, az egészségbiztosítás, a társadalmi integrációhoz nyújtott támogatás – mértékének csökkentése mellett; e helyzet sok nőt érint, különösen azokat, akik egyedül felelnek a család ellátásáért és a felmerülő nehézségek kezeléséért;
- Z. mivel 2011-ben a nők 78%-a (és a férfiak 37%-a¹) nyilatkozott úgy, hogy mindennap végez háztartási munkát, és mivel az önkéntesen vállalt rugalmas munkaidő nélkülözhetetlen eleme a családi élet és a munka jobb összeegyeztetésének; mivel Európában az eltartott gyermeket nevelő nők foglalkoztatási rátája 2010-ben 64,7%, míg az eltartott gyermeket nevelő férfiak esetében 89,7% volt; mivel kevés férfi megy szülői szabadságra;
- Aa. mivel a szakmai, családi és magánélet összeegyeztethetősége továbbra is megoldatlan kérdés, és mivel ennek következtében számos nőnek – akik az esetek többségében ellátják a gyermekeket és a gondozásra szoruló családtagokat – a rendelkezésre álló, megfizethető és elegendő gyermekgondozási, továbbá a betegek, a fogyatékkal élők, és az idősek gondozását biztosító rendszer, illetve a munka és a magánélet jobb összeegyeztetését elősegítő intézkedések hiányában nincs más választása, mint hogy részmunkaidős állást vállaljon vagy akár elhagyja a munkaerőpiacot; mivel az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért² szerint Európában több mint 6 millió nő nyilatkozott úgy, hogy a családi feladatai miatt nem tud teljes munkaidőben dolgozni; mivel ez a gondozó szerep gyakran gátolja a nők foglalkoztatását és szakmai karrierlehetőségeit;
- Ab. mivel számos közgazdász és a demográfus (Világbank, OECD, IMF) használ fel gazdasági és matematikai modelleket ahhoz, hogy felhívja a figyelmet a – főként nők által végzett – háztartási termelés gazdasági értékére, valamint arra, hogy a nők GDP-hez való hozzájárulása még nagyobb lenne, ha abba a nem fizetett munkájukat is beszámítanák, ami bizonyítja a nők munkájával szembeni diszkriminációt;
- Ac. mivel a kulturális tradíciók, a munkaszervezés és a mindennapi gyakorlat még mindig magától értetődőnek tartja, hogy a gondozási feladatok elsősorban a nőkre hárulnak; mivel a 25 és 45 év közötti európai nők 162 perccel többet töltenek háztartási munkával, mint a férfiak, és mivel továbbra sem számítják be a nem fizetett háztartási munkának a bruttó hazai termékhez való hozzájárulását; mivel e munkavégzés alapvető szerepet játszott a jóléti társadalom és az európai szociális modell fenntartásában;

Ad. mivel 2012-ben a Tanács és a Parlament megvitatta a Bizottság 2014–2020-as időszakra

¹ Eurofound, Az életminőségről szóló harmadik európai felmérés, 57. o.

² Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért, Családi élet és munka, 2010.

vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló javaslatát (COM(2011)0398), és mivel az Európai Parlament Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottsága véleményt fogadott el, amely többek között kimondta, hogy „a foglalkoztatás és növekedés tekintetében növelni kell a nemek közötti egyenlőséget szolgáló fellépésekre szánt forrásokat a horizontális és vertikális nemi szegregáció kezelése, a nemek közötti fizetési szakadék, a nyugdíjak közötti nemi alapú különbség és a nők körében fennálló, növekvő szegénységi ráta elleni küzdelem céljából”; felkérte a Bizottságot és a Tanácsot, hogy „vegye fel a nemek közötti egyenlőséget egyedi célkitűzésként a Jogok és polgárság programba, illetve megőrizve a Daphne programot e program független alfejezeteként”¹;

- Ae. mivel az elmúlt évtized során csak kis mértékben történt előrelépés a politikai döntéshozatalban tapasztalható nemek közötti egyenlőtlenség korrigálása terén, hiszen az uniós átlag mindössze 4 százalékponttal emelkedett a 2003-as 22%-ról 26%-ra 2012-ben²; mivel a női vállalati és felsőoktatási vezetők aránya továbbra is elenyésző, és a politikával vagy kutatással foglalkozó nők száma lassú növekedést mutat;
- Af. mivel 2012-ben a tagállamok nemzeti parlamentjeiben a képviselők 3/4-e volt férfi, és a női képviselők legmagasabb, 30%-ot meghaladó arányával Svédország, Finnország, Dánia, Belgium, Hollandia, Szlovénia, Spanyolország és Németország büszkélkedhetett, szemben a kevesebb, mint 10% női képviselőt felmutató országokkal, Máltával és Magyarországgal;
- Ag. mivel 2012-ben, az EU a helyi és regionális parlamentjeiben átlagosan 32%, míg a nemzeti kormányokban 27% volt a női képviselők aránya, amely 2003-hoz képest elenyésző, 3%-os növekedést jelent, de az egyes tagállamok között jelentős eltérések mutatkoznak (például a nők aránya a nemzeti kormányokban Franciaországban 49%, míg Görögországban 6%)³ ;
- Ah. mivel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló ENSZ-egyezmény kimondja, hogy a férfiakra vonatkozókkal egyező feltételekkel biztosítani kell a nők választáshoz és választott köztisztviselőkbe való megválaszthatóságához, a kormányzati politika megfogalmazásában való részvételhez és bármely közeleli feladat bármely kormányzati szinten való ellátásához, az ország politikai és közéletéhez kapcsolódó nem kormányzati szervezetekben és egyesületekben való részvételhez való jogait;
- Ai. mivel a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó stratégia (2010–2015) megállapítja, hogy annak ellenére, hogy a nők teszik ki az uniós munkaerő közel felét és a felsőfokú végzettséggel rendelkezők több, mint felét, továbbra is alulreprezentáltak a döntéshozatali pozíciókban és folyamatokban; mivel a legfrissebb, 2010-es adatok szerint, ugyan az EU 27 tagállamában a doktori végzettséggel rendelkezők 46%-a nő, a felsőoktatási intézmények csupán 15,5%-nak élén áll nő, és az egyetemeken mindössze 10%-nak van női

¹ Vélemény a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság részéről a Költségvetési Bizottság részére a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret jóváhagyási eljárásának kedvező kimenetelét elősegítő időközi jelentésről, 2012.9.19..

² Európai Bizottság, Jelentés a nők és férfiak közötti egyenlőség terén 2012-ben elért haladásról (SWD(2013)0171)

³ Európai Bizottság, Jelentés a nők és férfiak közötti egyenlőség terén 2012-ben elért haladásról (SWD(2013)0171), 54. o.

rektora¹;

Aj. mivel számos ágazatban – köztük azokban is, amelyekben a nők többségben vannak – továbbra is létezik üvegplafon, amely megakadályozza a nőket abban, hogy magas beosztásba, különösen a legmagasabb beosztásokba kerüljenek; mivel ez a hátrányos megkülönböztetés többek között a képességeik és a munkájuk alulértékelésében, és ebből fakadóan a szakmai felelősségek egyenlőtlen elosztásában nyilvánul meg;

Ak. mivel az EU-ban tőzsdén jegyzett nagyvállalatok igazgatótanácsában az alulreprezentált nemnek – általában a nőknek – 2020. január 20-ig legalább 40%-os képviseletet kell elérnie; mivel az Európai Bizottság szerint 2013. áprilisban az igazgatótanácsi tagoknak csak a 16,6%-a volt nő, míg 2010. októberben ez az arány 11,8% volt;

Al. mivel 2012 novemberében közzétették a nemek közötti egyenlőségre és a fejlesztési együttműködésben a nők szerepének erősítésére irányuló, a 2010–2015 közötti időszakra vonatkozó uniós cselekvési terv végrehajtásáról szóló 2012. évi jelentést;

Am. mivel 2012 áprilisában az Európai Unió és az ENSZ Nemek Közötti Egyenlőséggel és a Nők Felemelkedésével foglalkozó Szervezete (UN Women) új egyetértési nyilatkozatot írt alá, amely előírja a két szervezet közötti partneri kapcsolatok megerősítését, a női szerepvállalás és a nemek közötti egyenlőség világszerte történő előmozdítását, továbbá megerősíti a két intézmény közötti partneri kapcsolatokat, illetve a nemi dimenzió valamennyi politikába és programba való beépítésének támogatása és megvalósítása melletti elkötelezettségét, valamint biztosítja, hogy a nemzeti költségvetések és tervek alkalmasak legyenek a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kötelezettségvállalások teljesítésére; mivel a prioritások között szerepel az, hogy a gazdasági, politikai és bírósági döntéshozatalok során nagyobb arányú legyen a nők a képviselete, a nők több szakmai és társadalmi lehetőséget kapjanak, és küzdjenek a nemi és a nemi alapú erőszak ellen;²

An. mivel a nők elleni – akár fizikai, szexuális vagy lelki – erőszak a nők és férfiak közötti egyenlőség egyik fő akadálya, és a leküzdésére irányuló intézkedések ellenére egyben az emberi jogok megsértésének egyik leggyakoribb formája az EU-ban; mivel az ilyen jellegű erőszaknak nincsenek földrajzi, gazdasági, társadalmi vagy kulturális határai; mivel a nemi alapú erőszakra szóló tanulmányok szerint az európai nők közel egyötöde, illetve egynegyede volt már fizikai erőszak elszenvedője felnőtt élete során legalább egyszer, több mint egytizede ellen irányult már szexuális erőszak, és az európai nők 12–15 százaléka volt családon belüli erőszak áldozata, amelynek eredményeként naponta hét nő veszti életét az Európai Unióban³; mivel a szexuális kizsákmányolás céljából elkövetett emberkereskedelem – amelyek áldozatai többségükben nők és lányok – a modernkori rabszolgaság egyik megnyilvánulási formája, amely az emberi jogok elfogadhatatlan megsértését jelenti; mivel a gazdasági recesszió szítja az intim kapcsolatokon belüli fokozott erőszakot, és a támogató szolgáltatásokat sújtó megszorító

¹ Európai Bizottság, „Női adatok 2012 – A kutatás és az innováció nemekkel összefüggő vonatkozásai” (2013).

² http://ec.europa.eu/europeaid/who/partners/international_organisations/documents/un-woman_en.pdf

³ „A 2013. márciusi európai hozzáadott érték értékelés a nőkkel szembeni erőszak elleni küzdelemről”, PE 504.467.

intézkedések miatt az erőszak női áldozatai még a szokásosnál is kiszolgáltatottabbak;

Ao. mivel a hagyományos nemi szerepek és sztereotípiák továbbra is erős hatást gyakorolnak a férfi és női szerepkörök elosztására otthon, a munkahelyen és az egész társadalomban; mivel ezenkívül a nemi sztereotípiák miatt érvényesülnek azok a tendenciák, amelyek a nemek közötti egyenlőség megvalósítása előtt örökölt akadályokat képező status quo megőrzésére, illetve a nők foglalkoztatása és személyes fejlődése lehetőségeinek korlátozására irányulnak, és részben magyarázatot adhatnak a nők és férfiak közötti ágazati és munkahelyi szegregációra; mivel a média nemcsak a nőkről akár lealacsonyító képet festő sztereotípiák terjesztésében és a kislányok hiperszexualizálásában játszhat kiemelkedő szerepet, hanem inkább abban, hogy meghaladják a nemi sztereotípiákat, előmozdítsa a nők döntéshozatalban való részvételét, illetve elősegítse a férfiak és nők közötti egyenlőséget;

Ap. mivel a különböző uniós országokban sokféle családi struktúra létezik – beleértve az azonos vagy különböző nemű személyek közötti bejegyzett élettársi kapcsolatot vagy házasságot, a házasságban vagy azon kívül élő azonos vagy különböző nemű szülőket, az egyedülálló szülőket, a nevelőszülőket, az előző kapcsolatokból származó gyermekeket magukban foglaló családokat – amely formák mindegyike egyenlő védelmet érdemel a nemzeti és az uniós jog értelmében;

Aq. mivel az egészséghez, és különösen a szexuális és reprodukív egészséghez való jog olyan emberi jog, amelyet társadalmi helyzetétől, életkortól, szexuális irányultságtól, származástól, jogállástól vagy etnikai hovatartozástól függetlenül minden nőnek biztosítani kellene;

Ar. mivel a városi területeken élő nőkhöz képest a vidéki térségekben élő nők jobban ki vannak téve a többszörös megkülönböztetésnek és a nemi sztereotípiáknak; és mivel e nők foglalkoztatási rátája sokkal alacsonyabb, mint a városokban élőké; mivel – ezen túlmenően – számos nő sohasem válik aktívvá a hivatalos munkaerőpiacon, és ezért nem regisztrálják őket munkanélküliként, illetve a munkanélküliségi statisztikákban sem szerepelnek, ami különös pénzügyi és jogi problémákat okoz az anyasági jogok és a betegszabadság, a nyugdíjjogosultságok megszerzése, valamint a szociális biztonsághoz való hozzáférés tekintetében, továbbá problémákat idéz elő a házasság felbontása esetén;

As. mivel a nemek közötti egyenlőtlenségekre vonatkozó statisztikai adatok gyűjtése kiemelt fontosságú azon okok leküzdése érdekében, amelyek miatt nem valósul meg az EU-ban a férfiak és a nők közötti egyenlőség;

At. mivel a nőket célzó kedvező intézkedések létfontosságúnak bizonyultak a nők teljes körű munkaerő-piaci és általánosságban társadalmi beilleszkedése, valamint a döntéshozatalba való bevonása szempontjából;

Gazdasági függetlenség és egyenlő bérezés

1. hangsúlyozza, hogy a válság a nőkre nézve eltérő hatással jár, és rámutat, hogy a nők munkakörülményei – különösen az atipikus szerződési formák elterjedésével – sokkal bizonytalanabbá váltak, jövedelmük jelentősen csökkent olyan tényezők miatt, mint a bérekben és ebből következően a munkanélküli segélyekben és a nyugdíjakban a nemek közötti átlagosan közel 17%-os különbségek tartóssága, a kötelező részmunkaidős

foglalkoztatás arányának emelkedése vagy a bizonytalan, illetve határozott idejű foglalkoztatásnak a biztos állások kárára történő növekedése; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a költségvetési megszorítások tovább fogják mélyíteni a problémát, mivel ezekben a nők aránytalanul súlyosan érintettek; felszólítja a tagállamok kormányait és a szociális partnereket, hogy dolgozzanak ki egy cselekvési tervet és konkrét, ambiciózus célokat, továbbá hatásvizsgálatok keretében értékeljék a gazdasági és pénzügyi válság nemi vonatkozású hatásait;

2. rámutat, hogy a korábbi válságok tanulságai azt igazolják, hogy a férfiak foglalkoztatottsága hamarabb áll helyre, mint a nőké;
3. hangsúlyozza, hogy igaz ugyan, hogy a munkaerőpiacon a válságot követően a nők és a férfiak közötti egyenlőtlenségek a foglalkoztatási és munkanélküliségi ráták közötti különbségek szempontjából csökkenő tendenciát mutattak, ez a különbségsökkenés nem annak az eredménye, hogy Európa hirtelenjében a nagyobb egyenlőség irányába fejlődött, hanem inkább annak a következménye, hogy a férfiak foglalkoztatási helyzete gyors ütemben romlott, mivel arra nagyobb mértékben hatott a válság; felszólítja a tagállamokat, hogy folytassák erőfeszítéseiket annak elérése érdekében, hogy a nők döntéshozatali folyamatokban való képviselése nagyobb arányú legyen, hogy lehetővé váljon a munka és a család jobb összeegyeztetése, és hogy folytatódjon a nőkkel szembeni erőszak elleni küzdelem;
4. hangsúlyozza, hogy a rugalmas munkaidőnek a munkavállaló saját döntésének, nem pedig a munkáltató által kierőszakol vagy rákényszerített helyzetnek kell lennie; elutasítja az olyan rugalmas és bizonytalan szerződéses helyzeteket, amelyek nem teszik lehetővé a családi élet stabilitásának megszervezését;
5. felszólítja a tagállamokat, hogy ruházzanak be megfizethető, minőségi szolgáltatást nyújtó gyermekgondozási intézményekbe, továbbá a betegek, a fogyatékossgal élők, az idősek és más eltartottak gondozását végző intézményekbe, gondoskodva arról, hogy ezek a munka és a magánélet összeegyeztetése érdekében a lehető legtöbb ember számára nyújtsanak rugalmas időbeosztású, a teljes munkaidős foglalkoztatással összeegyeztethető és megfizethető szolgáltatásokat; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy a gyermekeket vagy időseket gondozó férfiak és nők munkája gondozási támogatások és egyéni egészség- és nyugdíjbiztosítási jogok révén elismerésben részesüljön; felkéri a szociális partnereket, hogy terjesszenek elő konkrét kezdeményezéseket a gondozással kapcsolatos szabadság ideje alatt szerzett ismeretek hitelesítésére;
6. felszólítja az Európai Bizottságot, hogy fokozottabban biztosítsa, hogy a nőekkel és férfiakkal szembeni egyenlő bánásmóddal kapcsolatos uniós irányelveket az összes tagállam megfelelően alkalmazza;
7. felszólítja a Tanácsot, hogy ne akadályozza tovább a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló 92/85/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslat elfogadását;
8. elvárja, hogy a Bizottság a hatáskörében engedélyezett minden intézkedést hozzon meg annak érdekében, hogy a nőekkel és férfiakkal szembeni egyenlő bánásmóddal kapcsolatos

európai irányelveket minden részletükben, még a kollektív megállapodásokról tárgyaló szociális partnerekkel is betartassa, emellett ösztönözze a szociális partnerekkel a fizetések átláthatóságáról, a nőkre vonatkozó részmunkaidős és határozott idejű munkaszerződések feltételeiről, valamint a nők „zöld” és innovatív iparágakban való részvételének ösztönzéséről folytatott párbeszédet; hangsúlyozza a kollektív tárgyalás jelentőségét a nők hátrányos megkülönböztetése elleni küzdelemben és az egyenlőség előmozdításában a munkavállalás, a fizetések, a munkafeltételek, a szakmai előmenetel és a képzés terén;

9. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy támogassák a vállalkozni szándékozó nőket felkaroló intézkedéseket, segítségnyújtást és tanácsadást;
10. arra buzdítja a tagállamokat, hogy az Európa 2020-as stratégiában meghatározott célok elérése érdekében a 2014–2020 közötti kohéziós politikába építsék be a nemek közötti egyenlőség szempontjait; különösen szorgalmazza az EU-nak a férfiak és nők közötti egyenlőség biztosítására, valamint az összes uniós és tagállami politikába való beépítésére irányuló kötelezettségvállalását; megjegyzi, hogy egyes intézkedésekhez mindenekelőtt a tényleges politikai akarat mozgósítására van szükség, amely mostanáig nem tette lehetővé, hogy tartósan, inkluzív módon és igazságosan egyenlő feltételeket teremtsenek a férfiak és a nők számára;
11. kiemeli, hogy ha a férfiak és a nők egyenlő alapon vennének részt a munkaerőpiacon, jelentősen növelni tudná az EU gazdasági potenciálját, és mindemellett biztosítaná annak igazságos és inkluzív jellegét; emlékeztet arra, hogy az OECD prognózisai szerint a teljesen egyenlő részvételi arány 2030-ra az egy lakosra jutó GDP 12,4%-os növekedését eredményezné;
12. rámutat, hogy 2012 decemberében a Bizottság elismerte, hogy az ifjúsági politikákat (a fiatalok foglalkoztatására vonatkozó csomagot és az ifjúsági garanciát) a nemek esélyegyenlőségének általános érvényesítésével összhangban kell gyakorolni; sürgeti a Bizottságot, hogy jobban bátorítsa a tagállamokat olyan intézkedések elfogadására, amelyek egyenlő oktatási és szakmai képzési kilátásokat biztosítanak a fiúk és a lányok számára egyaránt;
13. megjegyzi, hogy a férfiak és a nők nyugdíja közötti átlagos eltérés 39%, míg a bérszakadék a becslések szerint 16%; megjegyzi, hogy a nők által kapott nyugdíjak általában számos tényezőtől függenek, többek között azon bizonytalan munkák típusától, amelyeket kénytelenek voltak elfogadni, illetve a karrierjük megszakításaitól is;
14. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gondoskodjanak az „egyenlő munkáért járó egyenlő díjazás” alapvető elvének tiszteletben tartásáról férfiak és nők esetében egyaránt, valamint felhívja a tagállamokat, hogy a nemzeti jogszabályokkal összhangban folytassanak állami munkaügyi ellenőrzéseket az alacsony bérezésű, elsősorban női munkavállalókkal betöltött szakmai kategóriák, és emiatt közvetett bérezési különbségeket teremtő helyzetek feltárása érdekében; rámutat arra, hogy az európai hozzáadott érték értékelésének következtetései szerint a nemek közötti bérszakadék egy százalékpontos csökkentése 0,1%-kal emeli a gazdasági növekedést, a bérszakadék megszüntetése pedig döntő fontosságú a jelenlegi gazdasági hanyatlás időszakában; kéri a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat a bérszakadék csökkentése, a felszámolását célzó politikák végrehajtása, valamint a bevált gyakorlatok megosztása és előmozdítása terén;

15. ismételten hangsúlyozza, hogy a 2006/54/EK irányelv jelenlegi formájában nem elég hatékony a nemek közötti bérszakadék problémájának kezelésére és a nemek közötti egyenlőség célkitűzésének a foglalkoztatás és a munkavégzés terén történő megvalósítására; sürgeti a Bizottságot, hogy haladéktalanul vizsgálja felül a 2006/54/EK irányelvet, és a 2012. május 24-i parlamenti állásfoglaláshoz tartozó mellékletben megfogalmazott részletes ajánlások szellemében javasoljon módosításokat az irányelv 32. cikkének megfelelően és az EUMSZ 157. cikke alapján;
16. felszólítja a tagállamokat, hogy a helyes gyakorlatok alkalmazásának eredményeképpen az „esélyegyenlőséget biztosító vállalkozás” státuszt szerzett vállalkozásokat jutalmazza kitüntető jelöléssel;
17. felszólítja a tagállamokat, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt a nemek közötti bérezési egyenlőtlenség lecsökkentésére; sürgeti a Bizottságot és a Tanácsot, hogy keltsék fel a lányok érdeklődését azon növekedési ágazatok iránt, amelyekben a nők nincsenek eléggé képviselve, és biztosítsanak számukra folytatódó tanulási lehetőségeket egész munkavállalói életük során, továbbá minden szinten mozdítsák elő a fizetések teljes egyenlőségét;
18. sürgeti a tagállamokat, hogy garantálják a tisztességes béreket és nyugdíjakat, csökkentsék a nemek közötti bér- és nyugdíjszakadékot, hozzanak létre jó minőségű álláshelyeket a nők számára, továbbá tegyék lehetővé, hogy a nők magas színvonalú közszolgáltatásokban részesülhessenek, valamint javítsák a jóléti ellátásokat;
19. további tájékoztató kampányokat szorgalmaz az egyenlő fizetésekről, hogy minél többekben tudatosodjon a tény, hogy a méltányosság és a jogszerűség szempontjából elengedhetetlen fontosságú a férfiakkal és a nőkkel szembeni egyenlő bánásmód;
20. felhívja a tagállamokat, hogy vezessék be a nemek szerinti költségvetési tervezést ne csak a kifejezetten nőket célzó programok elemzésére, hanem az összes kormányprogram és – politika, illetve a források elosztására gyakorolt hatásuk, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőséghez való hozzájárulásuk vizsgálatára is;
21. felszólítja a Bizottságot, hogy folyamatosan bátorítsa a nők és férfiak azonos bérezésének előmozdítására törekvő kezdeményezéseket, nem utolsósorban azért, hogy kézzelfogható támogatást nyújt a vállalkozások számára a munkahelyi egyenlőség elérésére törekvésükben;
22. megjegyzi, hogy a nők pályafutása általában nélkülözi a jelentős előrelépést; felszólítja a tagállamokat, hogy bátorítsák és támogassák a nők sikeres karrierépítését, többek között pozitív fellépések, például hálózatépítési és mentori programok, valamint a megfelelő feltételek megteremtése és valamennyi korosztály számára a képzés, az előmenetel, az átképzés és a továbbképzés, továbbá a férfiakéval egyenlő nyugdíjjogosultságok és munkanélküliségi juttatások tekintetében a férfiakéval azonos lehetőségek biztosítása révén;
23. rámutat arra, hogy a nők nagyobb valószínűséggel dolgoznak bizonytalan munkahelyeken, és kevesebb eséllyel találnak új munkát, ha elveszítik munkahelyüket;

24. sürgeti a tagállamokat, hogy az állandó munkahelyekhez valós munkaszerződéseket rendelő alapelv jegyében vegyék fel a küzdelmet bizonytalan foglalkoztatás valamennyi összetevője ellen, és vezessenek be aktív, a foglalkoztatás szintjét és minőségét, illetve a nettó munkahelyteremtést ösztönző foglalkoztatási politikákat; felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsanak állami társadalombiztosítási jogosultságokat és képzéshez való jogot a nem szabványos szerződéssel foglalkoztatott munkavállalók számára; felszólítja a tagállamokat, hogy fokozzák a nők részvételét a munkaerőpiacon, illetve küzdjenek a nemi alapon történő munkaerő-piaci szegregáció ellen, mivel az EU jövőbeli gazdasági virágzása alapvetően attól függ, hogy képes lesz-e maradéktalanul hasznosítani munkaerőforrásait;
25. hangsúlyozza, hogy fokozni kell a kormányoknak és a munkáltatóknak a népesség fenntartásával és a szülői jogokkal kapcsolatos felelősségét, amelyhez elengedhetetlen, hogy a nők a munkavállalói jogok elvesztése nélkül lehessenek anyák és dolgozók;
26. hangsúlyozza, hogy a nők Európa össznépeességének 52%-át, az önálló vállalkozóknak és az induló vállalkozásoknak azonban csak az egyharmadát teszik ki; hangsúlyozza, hogy a nők a férfiaknál több nehézséggel szembesülnek a finanszírozáshoz, képzéshez való hozzáférés, illetve a hálózatépítés és a munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtése terén; ennek megfelelően felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy bátorítsák a női vállalkozásokat, és mozdítsák elő az európai lakosság felében rejlő potenciál hasznosítását a fenntartható, hosszú távú növekedés biztosítása érdekében¹;
27. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy értékeljék az új nyugdíjrendszereknek a nők különböző csoportjaira gyakorolt hatását, különös tekintettel a részmunkaidős és atipikus szerződésekre, valamint igazítsák ki a szociális hatások enyhítésére szolgáló rendszereket, különösen a fiatalabb nemzedékek vonatkozásában;
28. sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy tájékoztató és figyelemfelhívó kampányok segítségével bátorítsák a nőket, hogy az európai nők jelentette humántőke legjobb kamatoztatása és ekképpen az Európa 2020 stratégia, illetve a nemek közötti esélyegyenlőség elérésének céljából olyan területeken – nem utolsósorban a tudományok és az új technológiák területén – is tevékenykedjenek, amelyek a sztereotípiák szerint férfiasnak minősülnek;
29. úgy véli, hogy a nők munkaerő-piaci visszatérésének megkönnyítéséhez összetett politikai megoldásokra van szükség, amelyek felölelik az élethosszig tartó tanulást, a bizonytalan foglalkoztatás visszaszorítását és a munkavállalói jogok érvényesülésének támogatását, a nők kérése alapján differenciált munkaszervezési formákat, annak érdekében, hogy megakadályozzák a munkavállalói életpálya elhagyását és megszakítását;
30. hangsúlyozza, hogy sürgős intézkedésekre van szükség a fiatal nők és a bizonytalan munkafeltételek között dolgozó nők – különösen a migráns és etnikai kisebbségekhez tartozó nők – helyzetének javítása érdekében, akik a gazdasági és társadalmi válság közepette még inkább sebezhetővé válnak; kitarat emellett, hogy további fellépésre van szükség a nemek közötti egyenlőtlenségek csökkentése érdekében a közegészségügyi rendszerekben, melyekhez egyenlő hozzáférést kell biztosítani;
31. aggodalmát fejezi ki az egyes tagállamokban meglévő jogszabályok miatt, amelyek női

¹ A Bizottság közleménye „Vállalkozás 2020” cselekvési terv. A vállalkozói szellem fellendítése Európában (COM(2012)0795)

munkaerő felvételekor nem tiltják meg kifejezetten a munkáltatóknak azt, hogy előre aláírt felmondóleveleket kérjenek, ami az anyaság védelméről szóló törvényeket próbálja megkerülni;

32. megjegyzi, hogy a megszorítások politikájának fő irányai közül kettő – a költségvetési hiány szociális kiadások visszafogásával történő leszorítása, valamint a versenyképesség és költséghatékonyságnak a vállalkozások által befizetett járulékok csökkentése révén történő növelése – különösen támadja a szociális biztonságot;
33. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat a hátrányos helyzetű nők, például a bevándorló nők, az etnikai kisebbséghez tartozó, a fogyatékkal élő és a gyermeküket egyedül nevelő nők munkahelyi kilátásainak javításában és ezáltal a gazdasági értelemben önálló életre való esélyük növelésében azáltal, hogy javítják az oktatáshoz és szakképzéshez való hozzáférésüket;
34. felszólítja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki a tartós munkanélkülieket célzó, konkrét intézkedéseket, amelyek alapvetően a szakképzésre, illetve a munkaerőpiacra való gyors visszailleszkedésre összpontosítanak; felszólítja a tagállamokat, hogy a szegénység fokozódásával – különösen a nők körében – szembeni fellépés eszközeként erősítsék a munkanélküliek szociális védelmét;
35. felhívja a tagállamokat, hogy a fenntartható gazdaságra való átállásra adott válaszként bátorítsák a nőket arra, hogy az egész életen át tartó tanulás jegyében vegyenek részt a szakképzésben, különös hangsúlyt helyezve a kkv-kra és ezáltal növelve a női munkavállalók foglalkoztathatóságát;
36. felszólítja a tagállamokat, hogy alkalmazzanak a fiatal munkavállalókat célzó különleges intézkedéseket, konkrétan azáltal, hogy betiltják a fiatalok visszaélésszerű felvételét olyan álláshelyekre, amelyek alapvetően állandó jellegűek, és gondoskodjanak a vonatkozó kollektív szerződéseket és a társadalombiztosítás nyújtását tiszteletben tartó írott szerződések, szakmai gyakorlatok és gyakornoki állások meglétéről;
37. felhívja a tagállamokat, hogy lépjenek fel a nők be nem jelentett foglalkoztatásával szemben, mivel ez a nők fizetési struktúrájának teljes deregulációjához vezet, fokozott szegénységet okozva a nők körében, különösen életük későbbi szakaszában;
38. hangsúlyozza, hogy az ifjúsági garancia megvalósításához olyan állami beruházásokra van szükség, amelyek elősegítik a nettó munkahelyteremtést, megfelelő munkaszerződésekkel alátámasztott állandó munkahelyeket hoznak létre, a béreket illetően tiszteletben tartják a kollektív szerződéseket, valamint az egyenlő vagy azonos értékű munkáért járó egyenlő díjazás elvét; sürgeti a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy végrehajtása során a garancia ne termelje újra a nemek között a munkaerőpiacon meglévő egyenlőtlenségeket;
39. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a nők vállalkozói kedvének előmozdítása érdekében biztosítsanak megfelelő pénzügyi támogatást és képzést azon nők számára, akik vállalkozást kívánnak indítani;
40. ismételten hangsúlyozza, hogy a megelőzés jobb a gyógyításnál; ezért sürgeti a

tagállamokat, hogy fordítsanak szorosabb figyelmet a gyermekek helyzetére, nyomon követve a fiatalok körében a munkanélküliséget, az oktatásból, foglalkoztatásból vagy képzésből kimaradó fiatalok arányát, a családok rendelkezésére álló jövedelmet, a szegénységi arányt és a fizetések közötti egyenlőtlenségeket, mivel ez lehetővé teszi a fő társadalmi és foglalkoztatási problémák gyorsabb és pontosabb azonosítását;

41. nyomatékosan ajánlja a tagállamoknak, hogy növeljék a közoktatásra fordított beruházásokat, erősítve annak demokratikus szemléletét és pedagógiai szervezetét, korszerűsítve az iskolai tanterveket, javítva az iskolai munkakörülményeket, garantálva a mindenki számára ingyenes hozzáférést a jó minőségű és befogadó oktatási és szociális ellátáshoz, így küzdve ezáltal a tanulmányi kudarc ellen és csökkentve az iskolai lemorzsolódást;
42. nyomatékosan sürgeti a tagállamokat, hogy fokozzák a közszolgáltatásokra, a közoktatásra és közegészségügyre, különösen a szexuális és reprodukív egészséggel kapcsolatos egészségügyi alapellátásra fordított beruházásokat; javasolja a tagállamoknak, hogy védjék a nők ingyenes és minőségi közegészségügyi nőgyógyászati és szülészeti szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek jogát, valamint általában a szexuális és reprodukív egészséghöz való jogát, ideértve a terhesség önkéntes megszakításának jogát is; hangsúlyozza, hogy a fogamzásgátlás, a gyermekvállalás és a szexualitás tekintetében a tagállamoknak azonos jogokat kell biztosítaniuk a nők számára, és ezért felszólítja a tagállamokat, hogy gyűjtsenek adatokat a nők által a szexuális és reprodukív egészség és jogok tekintetében tapasztalt helyzet megismerése érdekében;
43. emlékeztet arra, hogy 2012. január 22-én az EU ratifikálta a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményt, amely szerint az aláíró államok vállalják, hogy biztosítják és elősegítik valamennyi alapvető emberi jog és szabadság teljes megvalósulását valamennyi fogyatékosággal élő személy számára, a fogyatékoság alapján történő bármiféle hátrányos megkülönböztetés nélkül, és tartózkodnak minden olyan cselekedetben és gyakorlatban való részvételtől, amely nem egyeztethető össze az egyezményvel;
44. felszólítja a tagállamokat, hogy ismerjék el, hogy a nők hozzájárulnak a társadalomhoz, amikor úgy döntenek – vagy arra kényszerülnek –, hogy rövidebb munkaidőben dolgozzanak annak érdekében, hogy gyermekük vagy gyermekeik nevelésének, vagy egy vagy több eltartott közeli hozzátartozó gondozásának szenteljék magukat, mivel nem találnak elérhető gondozási lehetőséget;
45. rámutat, hogy egyre több esetben a nők a családfenntartók; felszólítja a tagállamokat, hogy tegyenek lépéseket a „családi gondviselő” jogállás létrehozására, amely a nőkkel szembeni munkahelyi szankciók megelőzése mellett legitimálná azt a létfontosságú szerepet is, amelyet a társadalomban játszanak;
46. rámutat arra, hogy mostanra kidolgozásra kerültek a 20 és 64 év közöttiek foglalkoztatási arányának a 2020-as stratégiával összhangban 75%-ra történő növelésére irányuló intézkedések, és sürgeti a tagállamokat, hogy hajtsák végre ezeket az intézkedéseket;
47. rámutat a fogyatékkal élő nők és a fogyatékkal élő eltartott gyermeket nevelő nők különösen nehéz helyzetére; sürgeti gondozási létesítmények és szolgáltatások létrehozását annak biztosítása érdekében, hogy ezek a nők jobb egyensúlyt teremthessenek

családjuk szükségletei és karrierjük között, illetve ne kényszerüljenek a munkavállalás teljes feladására azért, mert nem kapnak támogatást, és nincs más, aki eltartott gyermekeikre vigyázna születésüktől felnőttkorukig;

48. felhívja a tagállamokat, hogy növeljék a gyermeknevelést támogató költségvetésüket annak érdekében, hogy bővítsék a napközi otthonok, óvodák, és a gyermekek számára iskolán kívüli tevékenységeket biztosító közszolgáltatások, valamint a magánszférában majdnem mindig nők által gondozott idősek napközi és bentlakásos otthonainak állami hálózatát; felszólítja a tagállamokat, hogy megfizethető gondozási és gyermekgondozási megoldások, szülői szabadságot lehetővé tévő rendszerek, valamint önkéntes, rugalmas munkafeltételek révén teremtsenek megfelelő körülményeket a nők foglalkoztathatóságának növelése és munkaerő-piaci részvételük fokozása érdekében, különösen azon időszak tekintetében, amikor a nők a gyermekvállalás vagy más családi kötelezettség okozta hosszú szünet után visszatérnek a munkaerőpiacra; emlékeztet ebben az összefüggésben a gyermekgondozási ellátás tagállamokbeli javítása tekintetében kitűzött és a Tanács által a nemek közötti egyenlőségről szóló európai paktumban (2011–2020) megerősített célkitűzésekre (barcelonai célok); felszólítja a Bizottságot, hogy a 2014-es országspecifikus ajánlásokban foglalkozzanak a megfizethető gyermekgondozó létesítmények hiányával;
49. hangsúlyozza, hogy a költségvetési megszorításoknak nem szabad veszélyeztetniük a nemek közötti egyenlőség előmozdítását célzó politikák által elért eredményeket;
50. megismétli a 2012. március 13-i állásfoglalásában a Bizottsághoz intézett azon felhívását, hogy ez utóbbi terjesszen elő átfogó közleményt az egyszemélyes háztartások helyzetéről az EU-ban, amelyben a háztartások összetétele tekintetében a szakpolitika semlegességének elve alapján szakpolitikai javaslatokat fogalmaz meg a tisztességes bánásmód olyan területeken történő elérése érdekében, mint az adózás, a szociális biztonság, a lakhatás, az egészségügyi ellátás, a biztosítások és a nyugdíjak;
51. sürgeti a tagállamokat, hogy ismerjék el a fizetés nélkül végzett házimunka értékét a családok jóléte és összetartása szempontjából, és tüntessék azt fel nemzeti számláikban, hogy ezzel az eszközzel hívják fel a közvélemény figyelmét e munkavégzés társadalmi értékére;
52. megjegyzi, hogy az álláshelyek megszüntetése és a munkanélküliség növekedése a jelenlegi válság két legszembeszökőbb jellemzője, amit az EU27 országain belüli munkanélküliségi ráta 2011 szeptembere és 2012 szeptembere közötti, 9,8%-ról 10,6%-ra való növekedése is mutat, ami újabb 2,145 millió munkanélkült jelent¹;
53. hangsúlyozza, hogy a Bizottság összes családpolitikai kezdeményezésének a családok összetételével kapcsolatos megkülönböztetés nélkül valamennyi családra vonatkoznia kell;
54. kiemeli a közös tulajdon mint jogintézmény kialakításának fontosságát, amely biztosítja a nők jogainak maradéktalan elismerését a mezőgazdasági ágazatban, megfelelő védelmet nyújt nekik a társadalombiztosítás terén, valamint szavatolja munkájuk elismerését;

¹ Az Eurostat 155/2012. sz. 2012. október 31-i sajtóközleménye.

55. megállapítja, hogy a Bizottság adatai szerint 2012-ben az Unióban élő 30 és 34 év közötti férfiak 31,6%-a és a hasonló korú nők 40%-a rendelkezett felsőfokú végzettséggel; rámutat arra, hogy a friss diplomások 60%-a nő; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak további intézkedéseket a nők munkaerőpiacra való belépésének javítása és munkaerő-piaci részvételének fokozása – különösen az olyan alulreprezentált területeken, mint a csúcstechnológiai, a kutatási, a tudományos és a mérnöki iparág –, valamint a nők foglalkoztatása minőségének javítása érdekében, különösen az élethosszig tartó tanulás és képzés többszintű programjain keresztül; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ennek megvalósításához használják fel a strukturális alapokat;
56. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezeljék prioritásként és részesítsék megkülönböztetett figyelemben a különleges igényekkel rendelkező nők csoportjait, például a fogyatékkal élő nőket, az eltartottakat ellátó nőket, az idős nőket, a kisebbségekhez tartozó és a migráns nőket, a szakképzetlen vagy kevésbé képzett nőket, és dolgozzanak ki az ő igényeiknek és körülményeiknek megfelelő célzott intézkedéseket;

Az előítéletes nemi sztereotípiák elleni küzdelem

57. hangsúlyozza, hogy a nemi sztereotípiák felszámolása és a társadalmi és gazdasági életben az egyenlőséget támogató viselkedésminták népszerűsítése érdekében rendkívül fontos, hogy ezek az értékek már kiskorban, az iskolában a gyerekek elméjébe vésődjenek, és fontos tudatosító kampányokat tartani az iskolákban, a munkahelyeken és a médiában, rávilágítva a férfiak szerepére az egyenlőség előmozdításában, a családi felelősség egyenlő megosztásában és a munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtésében; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szilárdabban kötelezzék el magukat a média által közvetített előítéletes nemi sztereotípiák felszámolása mellett, és felhívja a figyelmet a nemi sztereotípiák felszámolásáról szóló, 2013-ban elfogadott parlamenti jelentésben szereplő fontos intézkedésekre; felhívja a tagállamokat és különösen a médiaszabályozókat annak mérlegelésére, hogy milyen szerepet szánanak – mennyiségi és minőségi értelemben egyaránt – a nőknek a médiában, és hogy mozdítsák elő a nők kiegyensúlyozott, sztereotípiáktól mentes, a nők méltóságát, szerepeik sokszínűségét és identitásukat tiszteletben tartó, a nők szociális fejlődésére, alkotmányos jogaira és a civil társadalomban, az intézmények és a munka világában, valamint a médiában, a hirdetésekben, a promóciós anyagokban és különösen a televízióban betöltött szerepére különös hangsúlyt fektető ábrázolását, nem utolsósorban a nemi sztereotípiák közvetítésének elkerülése, illetve a kislányok hiperszexualizálására irányuló tendenciák megfékezése érdekében;
58. javasolja, hogy a tagállamok dolgozzanak ki középiskolás oktatási programokat 12 éves kortól fölfelé a tinédzserek számára a nemekkel kapcsolatos sztereotípiák felszámolására. Ennek az oktatásnak a helyes gyakorlaton kell alapulnia, és fel kell világosítania a fiúkat és lányokat a nemekkel kapcsolatban, megkísérelve a társadalmi szerepekre, a nők és férfiak ábrázolására, valamint a női vagy férfi mivolt jelentőségére vonatkozó sztereotípiák lerombolását; véleménye szerint a tankönyveknek nem szabad olyan sztereotípiákat tartalmazniuk, amelyek szerint például a nők feladata bizonyos, a gyermekgondozáshoz, az idősek ápolásához és a háztartás vezetéséhez hasonló munkák elvégzése, míg a férfiak jövedelemszerző munkákra és karrierépítésre hivatottak;

Egyenlő arányú részvétel a döntéshozatalban

59. hangsúlyozza, hogy a nők döntéshozatalban való részvételének ösztönzéséhez intézkedéseket kell foganatosítani a nemi alapú hátrányos megkülönböztetés, illetve a női szerepekkel kapcsolatos sztereotípiák és előítéletek ellen, továbbá esély- és jogegyenlőséget biztosító politikákat – a rendszertelen és kiszámíthatatlan munkaidő felszámolása, tisztességes és azonos bérek, állami bölcsőde-, óvoda- és iskolahálózat bővítése – kell megvalósítani a gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális élet terén, amelynek kedvező eredményeként fokozódik a nők részvétele a politikai és társadalmi élet minden szintjén;
60. hangsúlyozza az arra irányuló erőfeszítések európai szintű fokozásának szükségességét, hogy növekedjen a nők képviselete a politikai életben, illetve az európai intézményekben, köztük az Európai Parlamentben; úgy véli, hogy ösztönözni kell a nők nemzeti, regionális és helyi szintű részvételét; rámutat, hogy ebben a politikai pártok kulcsfontosságú szerepet játszanak; fenntartja, hogy a nők és a férfiak egyenletesen kiegyensúlyozott politikai részvétele politikai rendszerünk egyik demokratikus alapja, és döntő fontosságú az uniós polgárok demokratikus képviseletének biztosításában; megjegyzi, hogy a fentiek közvetlen és közvetett hatást gyakorolnak a nők választásokon való részvételére; felszólítja a tagállamokat és a nemzeti pártokat, hogy vegyék figyelembe a nemi szempontokat a választási listák összeállításakor és az intézmények felsővezetőinek kinevezésekor;
61. rámutat arra, hogy a választási kvóták alkalmazása pozitív hatással van a nők képviseletére, és üdvözli a számos tagállamban jogszabályba iktatott paritásos rendszereket és nemi kvótákat; felszólítja azokat a tagállamokat, ahol a nők különösen alulreprezentáltak a politikai képviselőtestületekben, hogy mérlegeljék ezekkel egyenértékű intézkedések bevezetését; úgy véli, hogy az Európa Uniónak értékei és törekvései fényében példát kell mutatnia azzal, hogy az intézményein belül közelebb kerül a nemek arányos képviseletéhez; rámutat, hogy a 2014-es európai választások, amelyeket a következő Bizottság kinevezése és az európai intézményeken belüli vezető igazgatási tisztségviselők kinevezése követ, uniós szinten esélyt jelentenek a paritásos demokrácia irányába történő elmozdulásra; ezért felszólítja a tagállamokat, hogy támogassák a paritást azzal, hogy egy nőt és egy férfit is javasolnak jelöltként az európai biztosi tisztségre, valamint felkéri a Bizottság megválasztott elnökét, hogy a biztosi testület létrehozásakor tartsa szem előtt a paritásra vonatkozó célkitűzést;
62. sajnálatosnak tartja, hogy a Parlament adatai szerint az EP-képviselők mindössze 36%-a nő, 64%-uk férfi; megjegyzi, hogy a nemzeti parlamentekben a képviselőnők aránya mindössze 26%, szemben a férfiak 74%-os arányával; rámutat arra, hogy a Bizottság esetében ezek az adatok 32%, illetve 68%;
63. úgy véli, hogy a nők gazdasági döntéshozatali folyamatokba való bevonása nemcsak igazságosság kérdése, hanem alapvetően fontos a vállalkozói versenyképesség javításához, és ezért a termelő tevékenység támogatása érdekében valamennyi szakpolitikában stratégiai céllá kell tenni; úgy véli, hogy az e téren tapasztalt egyenlőtlenség a tehetség eltékozlásához vezet, ami összeegyeztethetetlen a 2020-as fejlesztési modellel, amelynek a tudás jelenti az egyik fő elemét;
64. hangsúlyozza, hogy a Bizottság statisztikái szerint a legnagyobb (tőzsdén) jegyzett

vállalatok vezető testületeiben jelenleg a helyek 15,8%–át töltik be nők, és ez a helyzet nagyon lassan javult, évente alig 0,6%-os növekedést sikerült elérni az említett vállalatok felsővezetőinek körében; megállapítja, hogy a vállalatok vezető testületi elnökeinek 97%-a férfi; ezért felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket a vállalatok vezetésében a nemek kiegyensúlyozottabb arányának előmozdítása érdekében, és ezeket mielőbb hajtsák végre, hozzájárulva ezáltal a jobb üzleti teljesítményhez, a javuló versenyképességhez és az Unió nagyobb gazdasági nyereségéhez; kiemeli, hogy a több női gazdasági felsővezető elismerten megerősíti a vállalat szervezeti és pénzügyi teljesítményét, és jobb minőségű döntéshozatalt eredményez; üdvözli a tőzsdén jegyzett vállalatok nem ügyvezetői testületeiben a nők képviselőinek növelésére irányuló bizottsági javaslatot, amely 2020-ig 40%-os minimális célkitűzést állapít meg a nők arányára vonatkozóan; felhívja a Bizottságot, hogy figyelemfelkeltő kampányokkal támogassa a nők nagyobb képviselőtét a kis-és középvállalkozások döntéshozó testületeiben; kéri a Tanácsot, hogy sürgősséggel kezdjen tárgyalásokat a Parlamenttel az általa első olvasatban tárgyalt dosszié tekintetében annak érdekében, hogy a hetedik jogalkotási ciklus végéig sikerüljön megállapodást elérni az EU valamennyi intézménye között;

A nők elleni erőszak

65. megállapítja, hogy a szegénység női problémává válása a leánykereskedelem, a szexuális kizsákmányolás és a kényszerprostitúció fokozódásához vezethet, továbbá súlyosabb pénzügyi függőségbe kényszerítheti a nőket, beleértve a családi erőszak elszenvedőit is;
66. megállapítja, hogy a gazdasági válság hozzájárul a nőkkel szembeni zaklatás és erőszak minden fajtájához és a prostitúcióhoz – amelyeknek nők az áldozatai –, és ez az emberi jogok megsértésének minősül; kitarthat emellett, hogy növelni kell azokat a rendelkezésre álló állami, pénzügyi és emberi erőforrásokat, amelyekkel közbe lehet lépni a szegénység kockázatának kitett csoportok támogatása érdekében, illetve kezelni lehet a gyermekeket és fiatalokat, az időseket, a fogyatékosokkal élőket és a hajléktalanokat fenyegető vészhelyzeteket;
67. hangsúlyozza, hogy a prostitúció az erőszak egyik formája, illetve akadályozza a nemek közötti egyenlőséget és a szervezett bűnözés kialakulásához vezet; felszólítja a tagállamokat, hogy a prostitúciót a nők elleni erőszak egyik formájának és ne pedig foglalkozásnak ismerjék el, még akkor is, ha az „önkéntes”;
68. rámutat arra, hogy az emberkereskedelem leküzdésének fő felelőssége a tagállamokat terheli; elégtelennek tartja, hogy 2013 áprilisáig mindössze hat tagállam jelentette be az emberkereskedelem elleni uniós irányelv maradéktalan átültetését, noha a végrehajtás határideje 2013. április 6-án lejárt;
69. kitarthat emellett, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőség eléréséhez alapvetően fontos a nők elleni erőszakkal szembeni fellépés; felszólítja a Tanácsot, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy lépjenek fel összehangoltan ezen a területen, és kiemelt kérdésként erősítsék meg a nők méltóságának megvédésére és a nők elleni erőszak leküzdésére irányuló szakpolitikákat és intézkedéseket; üdvözli a nők, férfiak és gyermekek elleni erőszak leküzdésére irányuló uniós és nemzeti szintű erőfeszítéseket, mint például az emberkereskedelem elleni küzdelemről szóló irányelv, valamint a sértettek jogainak Unión belüli megszilárdítására irányuló jogalkotási csomag, de hangsúlyozza, hogy ez a

jelenség továbbra is jelentős, megoldatlan problémát jelent; felszólítja a Bizottságot, hogy 2016-ot nyilvánítsa a nők elleni erőszak felszámolásának évévé, és ehhez kapcsolódóan terjesszen elő uniós szintű, kötelező jogi erővel bíró eszközökből álló stratégiát a nők elleni erőszak felszámolása érdekében; ennek magában kell foglalnia az Európai Unió működéséről szóló szerződés 84. cikkén alapuló, a nők elleni erőszak megelőzése terén a tagállami fellépések előmozdítására és támogatására irányuló intézkedések megállapításáról szóló jogszabálytervezet benyújtását, valamint a 2010. márciusi tanácsi következtetésekben bejelentett tudatosító intézkedéseket, adatgyűjtést és nem kormányzati szervezeteknek nyújtott finanszírozást; kéri a tagállamokat, hogy a lehető legkorábbi időpontban ratifikálják az Európa Tanács nőkkel szembeni erőszakról szóló Isztambuli Egyezményét, és felszólítja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő annak nemzeti szintű ratifikálását, illetve – miután értékelt a csatlakozás következményeit és hozzáadott értékét – indítsa el az eljárást annak érdekében, hogy az EU csatlakozzon az egyezményhez;

70. hangsúlyozza, hogy a nemi sztereotípiák felszámolása kulcsfontosságú eleme a nők elleni erőszak felszámolásának, és szilárd elkötelezettséget követel a családi szférában, az oktatási rendszerben, a médiában, a reklámokban és a mindennapi nyelvben; úgy véli, hogy ehhez a reakcióhoz az állami hatóságokat, a magánszervezeteket és a társadalmi szereplőket, valamint az intézmények, cselekvési tervek és az ezen értékeknek megfelelő magatartás által bátorított egyéni elkötelezettséget felölelő, átfogó stratégiára van szükség;
71. ragaszkodik a nők ellen bármilyen formában elkövetett erőszakkal szembeni zéró toleranciához, amelyet Európa-szerte az összes intézményben elsődleges prioritássá kell tenni; felhívja a tagállamokat hogy folytassák, sőt, terjesszék ki a nők elleni erőszak forrásainak felszámolására irányuló célirányos prevenciók programokat, és biztosítsák, hogy a megelőzés, a jogi védelem és segítségnyújtás különböző formái rendelkezésre álljanak a családon belüli erőszak vonatkozásában, kitérve a zaklatásra is; rámutat a fokozottabb, horizontális és vertikális együttműködés fontosságára, amelynek keretében a tagállami, a regionális és helyi hatóságoknak, a női szervezeteknek és a civil társadalomnak hatékonyan fel kell lépniük a nők elleni erőszak felszámolása érdekében, és felhívja a Bizottságot, hogy a nőkkel szembeni erőszak leküzdésére irányuló hatékony stratégia előkészítése és végrehajtása érdekében mozdítsa elő ezt az együttműködést;
72. megjegyzi, hogy az erőszak e formája évente több száz halálos áldozatot követel az EU-ban, és erre haladéktalanul gyakorlati választ kell adni;
73. hangsúlyozza, hogy javítani kell a családon belüli erőszakot túlélő nőket támogató szolgálatokról szóló, kiváló minőségű törzsadatok gyűjtését, amely adatoknak összehasonlíthatónak, megbízhatónak kell lenniük, és nem kizárólag a rendőrségtől származó bűnügyi statisztikai adatokra kell korlátozódniuk, hanem azokat átfogó, magas színvonalú helyszíni vizsgálatokon alapuló kutatásokkal kell kiegészíteni;
74. megjegyzi, hogy a ciprusi elnökség idején, 2012-ben szerzett információk alapján a speciális szolgáltatások – mint például a bántalmazott nőket befogadó menedékházak vagy a vészhelyzeti segélyvonalak működtetése – nem állnak mindenhol rendelkezésre, és semmi esetre sem oszlanak meg egyenletesen a tagállamokban; szorgalmazza, hogy fejlesszék tovább ezeket az alapvető szolgáltatásokat, hogy a nők bejelenthessék a velük szemben elkövetett erőszakos cselekményeket;

75. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy közös erőfeszítéssel vegyék fel a harcot a szervezett bűnözéssel és a csempészhálózatokkal szemben, valamint közösen vezessenek be a prostitúció iránti kereslettel szemben új jogi, igazgatási, oktatási, szociális és kulturális intézkedéseket;
76. rámutat arra, hogy az EU-nak az „illegális bevándorlás elleni küzdelemre” irányuló migrációs politikái azon a filozófián alapulnak, hogy kriminalizálja az „illegális” státuszban levőket és bünteti a bevándorlókat, ami a 2010-es visszatérési irányelvben is tükröződik, és úgy véli, hogy e politikákat ismét a befogadó országokban megvalósuló társadalmi integrációra kell összpontosítani; hangsúlyozza, hogy e politikák növelik az okmányokkal nem rendelkező, erőszak áldozatává vált migráns nők sebezhetőségét és védtelenségét, akik az esetek többségében nem kérnek segítséget;
77. rámutat arra, hogy az okmányokkal nem rendelkező migráns nők különösen veszélyeztetett helyzetben vannak, és sok országban a családon belüli erőszak áldozataivá vált nők az állami egészségügyi szolgáltatáson kívül nem részesülnek más támogatásban;
78. felszólítja az Európai Bizottságot, hogy hajtsa végre a nemek közötti egyenlőségnek a Közös Európai Menekültügyi Rendszerben történő általános érvényesítésére vonatkozó kötelezettségvállalását;
79. javasolja a tagállamoknak, hogy foglalják bele a családon belüli erőszak kiküszöbölésére irányuló nemzeti cselekvési terveikbe, hogy az okmányokkal nem rendelkező migráns nők számára ugyanolyan támogatást kell nyújtani, mint a jogszerű tartózkodási engedéllyel rendelkező nőknek, és ne követeljék meg az intézményektől, hogy ilyen eseteket jelenteniük kelljen a hatóságoknak;
80. aggodalommal állapítja meg, hogy – amint azt a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) „Pekingi Cselekvési Platform uniós tagállamok általi végrehajtásának áttekintése – A nők elleni erőszak: áldozatsegítés – 2012” című jelentésének adatai is alátámasztják – a gazdasági válság következményei nyilvánvalóan hátrányosan érintik az erőszak áldozatává vált nőknek támogatást nyújtó szakemberek képzettségét és az ilyen tevékenységeket folytató közszolgáltatásoknak, egyesületeknek és civil szervezeteknek biztosított finanszírozás fenntarthatóságát;
81. javasolja a tagállamoknak, hogy erősítsék meg az erőszak áldozataivá vált nőknek nyújtott ingyenes állami egészségügyi szolgáltatásokat, és bővítsék a különböző nemzetiségű és eltérő anyanyelvű nőknek, valamint a fogyatékossgal élő nőknek szakemberek által nyújtott segítséget biztosító és a nők számára megfelelő jogi segítségnyújtásról, valamint pszichológiai tanácsadásról és terápiáról gondoskodó menedékhelyek számát és kapacitását; e tekintetben az EU-n kívül született bevándorló nők és a roma nők számára hozzáférést kell biztosítani a speciális egészségügyi szolgáltatásokhoz;
82. kéri a Bizottságot, hogy a jelenlegi intézményi kereteken belül (Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete) hozza létre a Nők Elleni Erőszak Európai Megfigyelőközpontját;
83. rámutat a fizikai, szexuális vagy lelki bántalmazást elszenvedő nők gondozását végző szakképzett személyzet rendszeres továbbképzésének fontosságára; véleménye szerint az ilyen képzések alapvető fontosságúak az elsődleges és másodlagos ellátást nyújtók

számára, beleértve a sürgősségi szociális szolgáltatásokat, illetve az orvosi, a polgári védelmi és a rendőrségi szolgáltatásokat is;

84. hangsúlyozza, hogy a társadalomban mélyen gyökerező sztereotípiák kezelése érdekében szükség van a nemek közötti egyenlőséget és a nők, a gyermekek és a fiatalok elleni erőszak bármely fajtája elleni küzdelmet bátorító programok folyamatos finanszírozásának biztosítására;
85. hangsúlyozza, hogy a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését és a nemi erőszak elleni küzdelmet be kell építeni az Európai Unió külpolitikájába, fejlesztési együttműködéseibe és nemzetközi kereskedelmi politikájába; felszólítja a Bizottságot, a Tanácsot és a tagállamokat, hogy aktívan mozdítsák elő és támogassák, hogy a nők szerepének megerősítése megjelenjen szempontként az Unión kívüli államokkal és szervezetekkel folytatott kétoldalú és többoldalú kapcsolataikban; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU külső fellépése terén alkalmazzák az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. számú határozatát;
86. rámutat arra, hogy a Bizottságnak további erőfeszítéseket kell tennie azért, hogy a nemek közötti egyenlőség kérdése a harmadik országokkal folytatott összes tárgyalás és az országok eredményeiről szóló jelentések részét képezze; hangsúlyozza a Parlament fontos szerepét abban, hogy kritikával illesse és szorosan kövesse az országstratégiákban és jelentésekben a nemek közötti egyenlőségre irányuló intézkedések végrehajtását;
87. rámutat a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete jelentésekben szereplő ajánlások nyomon követésének és kifejezett figyelembevételének fontosságára;
88. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamok kormányainak.

INDOKOLÁS

2012-ben, amikor sor került az EU által elfogadott megszorító intézkedések – vagyis a gazdasági kormányzással kapcsolatos politikák – bevezetésére, és három uniós ország – Görögország, Írország és Portugália – a trojka intervenciós intézkedéseinek hatálya alatt áll, az előadó felhívja a figyelmet nők jelentős részének mindennapi életét az EU-ban megkeserítő valós problémákra.

2012-ben, 2011-hez képest 2 145 000 fővel nőtt a munkanélküliek száma az EU-ban. A szegénység veszélye a nők 26%-át és a férfiak 23,9%-át fenyegette.

Nők milliói szembesülnek a munkanélküliséggel, a bizonytalan foglalkoztatással, a béreik és nyugdíjaik reálértékének csökkenésével, az alacsony bérekkal és a bérdiszkriminációval. A fiatal nők mély létbizonytalanságban, a munkaerőpiacra való bejutás nehézségei és az őket sújtó bizonytalan foglalkoztatás béklyójában élnek, miközben a fiatalok körében 23,1%-os a munkanélküliség; mindez aláássa gazdasági függetlenségüket, és ennek híján az egyenlő részvétel sem valósul meg. Nagyon sok nő és fiatal lány kényszerül arra, hogy a jobb élet reményében elhagyja hazáját.

Ilyen helyzetben van az iparban, a kereskedelemben vagy a szociális területeken feszített munkatempóban, alacsony bérért dolgozó és a munkavégzés ellenére szegénységben élő női munkavállalók jelentős része. Ez a valóság egyre több női munkavállaló számára, akik saját – és gyakran munkanélküliséggel sújtott családtagjaik – megélhetésének biztosítása érdekében a munkavégzést kiegészítő tevékenységekkel ötvözik. Hasonló helyzetben vannak azokat a nők is, akik felveszik a küzdelmet, és segítségért folyamodnak, amikor nincs pénzük arra, hogy enni adjanak gyermekeiknek. Végül pedig ebben helyzetben vannak azok a szakképzett vagy értelmiségi nők, akik társadalmi és szakmai pozíciójuk, valamint életminőségük romlását kénytelenek megélni.

2012-ben 25,4 millió gyermeket fenyegetett a szegénység vagy a társadalmi kirekesztettség drámai társadalmi problémája, amellyel az esetek többségében a nőknek kell megbirkózni, és az ezzel járó hatásokat is nekik kell enyhíteniük. A közszolgáltatások területén foganatosított költségvetési megszorítások nyomán az oktatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés terén hiányosságok mutatkoznak, és sok esetben a méltó terhesség gondozás nem lehetséges. A szociális juttatások megnyirbálása – amellyel sok családnak kell szembenéznie – még súlyosabb következményekkel jár, ha munkanélküliség is kíséri.

A nők politikai, társadalmi, közösségi és kulturális életben való szerepvállalásának oly sokat emlegetett erősítése – különösen az alacsonyabb társadalmi rétegekhez tartozó nők esetében – egyértelműen sérül.

Nyilvánvaló, hogy ha az egyes országokon belül is vannak különbségek, azok még nagyobbak az egyes országok között. 2012-ben a munkanélküliségi ráta átlaga az euróövezet déli térségében és perifériáján elérte a 17,3%-ot, míg az euróövezet északi és középső részén ez az arány 7,1% volt. A szegénység a tagállamok kétharmadában fokozódott, a fennmaradó egyharmadban azonban nem változott.

Az olcsó munkaerőt kibocsátó földrajzi térségek létrehozása, amely a nagy gazdasági érdekcsoportok vagyonosodásának kedvez. A közszolgáltatások felszámolása, amelyeket a későbbiekben a privatizáció révén a nyereségszerzés szolgálatába állítanak. A nagy gazdasági és pénzügyi csoportok e két megoldással kívánnak enyhíteni a vagyonfelhalmozással kapcsolatos gondjaikon, amit az EU és számos nemzeti kormány igyekezett átültetni a

gyakorlatba.

A válság, amelyet napjainkban „gazdasági és pénzügyi válságnak” szokás titulálni, a demokrácia és a nemek közötti egyenlőség válsága is. Olyan évszázados társadalmi vívmányok válsága, amelyekért nők nemzedékei harcoltak.

Az előadó hangsúlyozza, hogy e politikák tovább nem folytathatók, és egyúttal, amint azt oly sokszor mondogatják, igyekezni kell „elkerülni” vagy „minimalizálni” a nemekkel kapcsolatos hatást. E politikákkal a nemek közötti egyenlőség nem fér össze. Ezért a jelentés az alábbi intézkedéseket javasolja a jelenlegi gazdasági és szociális politikák ellensúlyozására:

- a munkavállalói jogokat szavatoló foglalkoztatáshoz való jog szorgalmazása, a nők kreativitását és termelékenységét kiaknázva a valamennyi ágazatban való egyenlő részvételük biztosítása, valamint a társadalmi és gazdasági fejlődés érdekében;
- a munkavállalói jogokat szavatoló foglalkoztatáshoz való jog megteremtése, a közvetlen és közvetett bérdiszkrimináció felszámolása, a foglalkoztatáshoz és az anyasághoz való szankcióktól mentes jog;
- a bérek és a nyugdíjak helyreállítása, a munkanélküliség, betegség, anyaság vagy apaság, rokkantság és öregség esetére nyújtott megfelelő szociális védelem, és minden nő számára egyenlő hozzáférés az ingyenes és a minőségi közegészségügyi szolgáltatásokhoz;
- a szegénységet és a társadalmi kirekesztést, továbbá a prostitúció, illetve a leány- és gyermekkereskedelem elterjedését kiváltó okok és tényezők megelőzése, valamint az erőszak áldozatává nőket támogató szervezeteknek és intézményeknek nyújtott finanszírozás növelése.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	23.1.2014
A zárószavazás eredménye	+ : 13 - : 8 0 : 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Regina Bastos, Edit Bauer, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Marina Yannakoudakis, Inês Cristina Zuber
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Izaskun Bilbao Barandica, Anne Delvaux, Iñaki Irazabalbeitia Fernández, Nicole Kiil-Nielsen, Christa Kläß, Angelika Werthmann
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Michael Cashman, Elisabetta Gardini, Anna Hedh